

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Sakkoja

Sos.-dem. eduskuntaryhmän kokous

heinä kuun *28* p:nä 19*72* klo *13.30*

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto Lyyli			Myyryläinen Salme <i>U</i>		
Ahde Matti <i>V</i>			Mäkelä Uljas <i>U</i>		
Ahonen Arvo			Mäkinen Väinö <i>slu.</i>		
Ajo Aimo			Nevalainen Valde		
Breilin Reino			Niskanen Esko		
Eskman Margit <i>slu.</i>			Paasio Rafael		
<i>A</i> Flinck Anni <i>V</i>			Paasivuori Tyyne <i>U</i>		
Forsman Mauno <i>U</i>			Pajunen Veikko		
Friberg Ralf <i>U</i>			Pohjonen Antti <i>U</i>		
Haapasalo Kalervo <i>V</i>			Raatikainen Kaisa		
Helle Veikko			Rantala Jorma <i>U</i>		
<i>pt.</i> Hostila Sulo <i>V</i>			Salama Aune		
Hykkäälä Heikki			Salmivuori Kaarle		
Järvisalo-Kanerva Riitta <i>U</i>			Salo Eero <i>U</i>		
Kaipainen Osmo <i>V</i>			Sandelin Valdemar		
Kalavainen Meeri <i>V</i>			Siltanen Sylvi		
Karkinen Seija			Sorsa Kalevi		
Koivisto Tellervo <i>(Hil) V</i>			Sundqvist Ulf		
Koivisto Tellervo <i>(He) V</i>			<i>Söderman V</i>		
Knuuttila Sakari <i>V</i>			Taipale Ilkka <i>V</i>		
Kohtala Leo			Tiilikainen Paavo <i>V</i>		
Lehtinen Lasse			Tikka Seppo <i>V</i>		
Lepistö Eeli <i>V</i>			Tikkanen Ville		
Liikanen Erkki <i>V</i>			Tuomioja Erkki <i>V</i>		
Lillqvist Bror			Turunen Väinö		
Lindeman Lars			Työläjä Pirkko <i>V</i>		
Loikkanen Eino <i>V</i>			Vilponiemi Väinö		
Luja-Vepsä Sinikka <i>V</i>			Voutilainen Uki		

Pöytäkirja Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin eduskuntatalolla 28 päivänä joulukuuta 1972 alkaen klo 17.00. Puhetta johti Paavo Tiilikainen. Läsnä kts. liite. Sihteerinä toimi Seppo Nevala. Pöytäkirjan tarkastajat Väinö Turunen ja Väinö Vilponiemi.

1 §.

Suoritettiin nimenhuuto.

2 §.

Vietnam-julkilausuman käsittely.

Puheenjohtaja Tiilikainen totesi aluksi, että ryhmä on saanut lisää informaatiota julkilausuman antamiseen liittyvistä seikoista ja tämän vuoksi on syytä palata julkilausuman antamiseen uudelleen.

Keskustelussa Paasio totesi puoluetoimikunnan käsitelleen aamulla Vietnam-asiaa ja päätyneen siihen, että kysymyksessä pitäisi saada aikaan vaikuttava laajapohjainen esiintyminen.

Alunperin oli tarkoitus pitää sos.-dem. puolueen kutsusta puolueiden ja ammattijärjestöjen kokous huomenna. Mutta jo tänään tasavallan presidentin uudelleenvalintaa koskevien neuvottelujen yhteydessä asia päätettiin ottaa esille. Tuolloin mukana olleet puolueet ilmaisivat kannatuksensa hallituksen omaksumalle toiminnalle. Lisäksi puolueet halusivat yhteisesti lausua tilanteesta jotakin.

Tekstiä ei vielä ole käytettävissä, mutta lausumassa tultaisiin kiinnittämään hallituksen huomiota kolmeen eri kohtaan. Ensinnäkin vaadittaisiin pommitusten lopettamista,

toiseksi rauhansopimuksen pikaista solmimista sekä kolmanneksi himanittäärisen avun toimittamista pommituksen uhreille.

Tällaisella eri puolueiden lausumalla olisi kantavuutta aivan toisella tavalla kuin ryhmän tai joidenkin eduskuntaryhmien yhteisesiintymisellä.

Paasio ehdotti lopuksi , että ryhmä voisi yhtyä siihen, että puolueet saattaisivat puoluejohtajien yhteisesti hyväksymän tekstin julkisuuteen ja että eduskuntaryhmä ei tässä vaiheessa lausuisi omaa kannanottoaan.

Söderman totesi, että Paasion esitys on tyydyttävä, mutta samanaikaisesti voidaan kysyä, missä vaiheessa hallituksessa on Vietnamin Demokraattisen Tasavallan tunnustamiskysymys.

Paasio vastasi, että tässä tilanteessa on tärkeintä saada pommitukset loppumaan ja apu käyntiin.

Keskustelun päätyttyä ryhmä yhtyi puolueen puheenjohtajan tekemään ehdotukseen.

3 §.

Puheenjohtaja Tiilikainen tiedusteli Paasiolta, onko hänellä tiedossa presidenttineuvottelujen tulos.

Puheenjohtaja Paasio vastasi, että mukana olleet puolueet ovat päätyneet neuvotteluissa yksimieliseen kannanottoon. Sen mukaan nopein ja selvin tapa presidentin valitsemiseksi olisi yksinkertainen eduskunnan hyväksymä laki, jolla tri Kekkonen toimikausi jatkettaisiin maaliskuun 1 päivään 1978 saakka. Tämän jälkeen suoritettaisiin sitten lain mukaiset valitsijamiesvaalit.

Kokoomus ja liberaalinen kansanpuolue ovat pyytäneet vastausaikaa 9 tammikuuta saakka hankkiakseen päättävien elintensä kannanotot.

Pääministeri Sorsa totesi, että julkilausumassa todella mainitaan, että yksinkertaisen lain säätäminen olisi käyttökelpoisin, selvin ja nopein tapa presidenttikysymyksen hoitamiseksi.

4 §.

Voutilainen tiedusteli pääministeri Sorsalta, minkälaiset ilmat olivat Moskovassa tasavallan presidentin ja pääministerin vierailun aikana.

Pääministeri Sorsa vastasi, että Moskovassa oli erinomainen ilma, kuten saattoi odottaakin.

Ohi sovitun kommunikation ei tässä vaiheessa voida sanoa mitään.

Puheenjohtaja

Jaan Tuhkainen

Sihteeri

Leena Kumpulainen

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:

Antti Rönkä

Väinö Viljainen

Kokoomus ja liberaalinen kansanpuolue ovat pyytäneet vastausaikaa 9 tammikuuta saakka hankkiakseen päättävien elintensä kannanotot.

Pääministeri Sorsa totesi, että julkilausumassa todella mainitaan, että yksinkertaisen lain säätäminen olisi käyttökelpoisin, selvin ja nopein tapa presidenttikysymyksen hoitamiseksi.

4 §.

Voutilainen tiedusteli pääministeri Sorsalta, minkälaiset ilmat olivat Moskovassa tasavallan presidentin ja pääministerin vierailun aikana.

Pääministeri Sorsa vastasi, että Moskovassa oli erinomainen ilma, kuten saattoi odottaakin.

Ohi sovitun kommunikkeen ei tässä vaiheessa voida sanoa mitään.

Puheenjohtaja

Jaan Tiilikainen

Sihteeri

Leena Kumpulainen

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:

Antti Rönkä

Väinö Viljainen

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Sos.-dem. eduskuntaryhmän kokous *joulukuun* 28 p:nä 1972 klo 17.00

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto Lyyli V			Myyryläinen Salme V		
Ahde Matti V			Mäkelä Uljas V		
Ahonen Arvo			Mäkinen Väinö <i>ilun.</i>		
Ajo Aimo			Nevalainen Valde		
Breilin Reino V			Niskanen Esko V		
Eskman Margit <i>ilun.</i>			Paasio Rafael V		
Flinck Anni V			Paasivuori Tyyne V		
Forsman Mauno V			Pajunen Veikko V		
Friberg Ralf V			Pohjonen Antti V		
Haapasalo Kalervo V			Raatikainen Kaisa		
Helle Veikko V 17.15			Rantala Jorma V		
Hostila Sulo V			Salama Aune V		
Hykkäälä Heikki V			Salmivuori Kaarle V		
Järvisalo-Kanerva Riitta V			Salo Eero V		
Kaipainen Osmo <i>ilun.</i>			Sandelin Valdemar		
Kalavainen Meeri V			Siitonen Sylvi		
Karkinen Seija V			Sorsa Kalevi V 17.15		
Koivisto Tellervo <i>ilun.</i> V			Sundqvist Ulf		
Koivisto Tellervo (Tos) V			<i>Sideman</i> V		
Knuuttila Sakari V			Taipale Ilkka V		
Kohtala Leo V			Tiilikainen Paavo V		
Lehtinen Lasse V			Tikka Seppo V		
Lepistö Eeli V			Tikkanen Ville V		
Liikanen Erkki V			Tuomioja Erkki		
Lillqvist Bror			Turunen Väinö V		
Lindeman Lars V			Työläjä Pirkko V		
Loikkanen Eino V			Vilponiemi Väinö V		
Luja-Vepsä Sinikka V			Voutilainen Uki V		

EHDOTUS

Valitsijamiesten ja valiokuntien kokoonpanot

Valitsijamiehet

Varsinaiset jäsenet

Ahonen, A. ⁴⁸
 Breilin, R.
 Flinck, Anni
 Salmivuori, K.
 Paasivuori, Tyyne
 Nevalainen, V.
 Raatikainen, Kaisa
 Myyryläinen, Salme
 Sundqvist, U.
 Tikkanen, V.
 Ajo, A.
 Järvisalo-Kanerva, Riitta
 Koivisto, Tellervo (Hki) ^{T.H}

Varajäsenet

Loikkanen, E.
 Forsman, M.
 Koivisto, Tellervo (Tre) ^{T.H}
 Rantala, J.

Suuri valiokunta

Varsinaiset jäsenet

Karkinen, Seija
 Vilponiemi, V.
 Siltanen, Sylvi
 Salama, Aune
 Hostila, S.
 Myyryläinen, Salme
 Rantala, J.
 Pajunen, V.
 Liikkanen, E.

Varajäsenet

Mäkelä, U.
 Luja-Vepsä, Sinikka
 Työläjärvi, Pirkko
 Ajo, A.

Tikka, S.

Järvisalo-Kanerva, Riitta

Ahde, M.

Lepistö, E.

Perustuslakivaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Vilponiemi, V.

Sundqvist, U.

Kohtala, L.

Nevalainen, V.

Raatikainen, Kaisa

Varajäsenet

Lindeman, L.

Koivisto, Tellervo (Tre)

Lakivaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Karkinen, Seija *vpj*

Friberg, R.

Lehtinen, L.

Koivisto, Tellervo (Hki)

Työläjärvi, Pirkko

Varajäsenet

Pohjonen, A.

Salo, E.

Ulkoasiainvaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Sorsa, K. *phj*

Flinck, Anni

Tuomioja, E.

Lindeman, L.

Friberg, R.

Varajäsenet

Niskanen, E.

Sundqvist, U.

Pankkivaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Niskanen, E.

Vilponiemi, V.

Järvisalo-Kanerva, Riitta

Haapasalo, K. pj - jos tulee SDP:lle

Varajäsenet

Tiilikainen, P.

Lehtinen, L.

Talousvaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Helle, V. phj

Kaipainen, O.

Myyryläinen, Salme

Pohjonen, A.

Paasivuori, Tyyne

Varajäsenet

Luja-Vepsä, Sinikka

Liikanen, E.

Laki- ja talousvaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Mäkinen, V. vpj

Loikkanen, E.

Breilin, R.

Forsman, M.

Rantala, J.

Varajäsenet

Lillqvist, B.

Kohtala, L.

Sivistysvaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Salama, Aune

Koivisto, Tellervo (Tre)

Ahde, M.

Tuomioja, E.

Liikanen, E.

Varajäsenet

Forsman, M.

Rantala, J.

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Lepistö, E. *vpj*

Lillqvist, B.

Knuuttila, S.

Ajo, A.

Tikka, S.

Varajäsenet

Nevalainen, V.

Raatikainen, Kaisa

Sosiaalivaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Hostila, S. *phj*

Mäkelä, U.

Luja-Vepsä, Sinikka

Salo, E.

Tiilikainen, P.

Varajäsenet

Kaipainen, O.

Ahde, M.

Kulkulaitosvaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Haapasalo, K. *phj-jos tulee SDP:stä*

Knuuttila, S.

Loikkanen, E.

Forsman, M.

Pajunen, V.

Varajäsenet

Taipale, I.

Nevalainen, V.

Puolustusasiainvaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Breilin, R.

Friberg, R.

Lepistö, E.

Taipale, I.

Tikka, S.

Varajäsenet

Pajunen, V.

Liikanen, E.

Laki valiokunta II - ei ole vielä ilmoitettu
perustettavaksi

Varsinaiset jäsenet

Lillqvist, B.

Taipale, I.

Järvisalo-Kanerva, Riitta

Ajo, A.

Pajunen, V.

Varajäsenet

Myyryläinen, Salme

Mäkelä, U.

PN:n Suomen valtuuskunta

Varsinaiset jäsenet

Siltanen, Sylvi

Lillqvist, Bror

Lindeman, Lars

Sundqvist, Ulf

Koivisto, Tellervo (Tre)

Varajäsenet (henkilökohtaiset)

Forsman, Mauno

Knuuttila, Sakari

Tuomioja, Erkki

Liikanen, Erkki

Työläjärvi, Pirkko

Valtiovarainvaliokunta

Varsinaiset jäsenet

Aalto, Lyyli

Eskman, Margit

Sandelin, V.

Siltanen, Sylvi ^{vpj}

Voutilainen, U.

Ahonen, A.

Varajäsenet

Salmivuori, K.

Turunen, V.

Tikkanen, V.

Lisäjäsenet

Kalavainen, Meeri

Hykkäälä, H.

Tarkastajat

Lehtinen, L.

Koivisto, Tellervo (Hki)

Hyvät toverit

Väinö Leskisen taival on eilen yllättävästi katkennut. Tässä salissa on sangen aiheellista lausua muutama sana hänen muistoksenssa.

Väinö Leskisen asema sodanjälkeisessä suomalaisessa sosialidemokratiassa oli keskeinen. Tämä on hyvä todeta, koska monessa yhteydessä on todettu sekin tosiasia, että tuo asema aika ajoin oli liiankin keskeinen. Hän oli merkillinen ilmiö yhteiskunnassamme yleensäkin, henkilö, josta vielä tullaan paljon kirjoittamaan. Nuo tulevaisuuden kirjoitukset tulevat olemaan yhtä monisärmäisiä kuin mitä Väiski itse oli eläessään. Ei häntä kyetä tavallisiin puitteisiin pukemaan kirjoissakaan. Eikä se ajankohdakaan, jolloin Väinö Leskinen eniten eli ja vaikutti, ollut tavanomainen. Luullakseni hän varsinaisesti eli sodanjälkeisen yhteiskunnan puhujakorokkeilla ja väittelyissä. Kaikki oli silloin lyhytjännitteisempää, kuin mitä kaikki on senjälkeen ollut. Myös sosialidemokratia ja poliittinen elämä yleensäkin eli lyhytjännitteisemmin. Ei silloin ollut tarkkoja ohjelmia kaikkeen käyttöön, ei kaikkina aikoina paljolti pohdiskelua, ei luultavasti aina edes harkintaa tarpeeksi. Tunteella joskus enemmän pelattiin kuin "järjellä" sitä improvisoitiin suurissa ja pienissä asioissa. Näin oli pakko tehdä, koska ihmisillä oli kiire. Piti syödä ne hedelmät, makeiset ja rasvaiset ruuat, jotka olivat jääneet syömättä, piti juoda ne viinat, jotka olivat jääneet juomatta, tanssia tanssimatta jääneet tanssit ja kokea kokematta jääneet rakkaudet.

Sanalla sanoen: piti ottaa lyhyessä ajassa monen menetetyn vuoden kokemukset kiinni ja samalla jälleen rakentaa.

Tuon kuumeisen menon keskellä Väinö Leskinen sai ympärilleen meidän 1940- ja 50-luvun taitteen sosialidemokraattisen nuorison silmissäkin sen sähköisyyden, jota eivät tänä päivänä enää sellaiset ymmärrä, jotka eivät ole olleet kokemassa. Miten kuivia ovatkaan kirjat, joissa noita aikoja on yritetty kuvata. Miten kuivia ovatkaan kaikki tarinat ja muistelmat itse elämään verrattuna. Joku runoilija ehkä olisi voinut tavoittaa jotakin siitä tunnelmasta, mikä vallitsi esimerkiksi Hellan johtamien pienoispärlamenttien ympärillä parhaimmillaan tai siitä tunnelmasta, joka vallitsi jonkun puhujakorokkeen seutuvilla silloin, kun Väinö Leskinen eli tuota mainitsemaani varsinaista elämäänsä. Hänen yrityksensä ottaa kiinni toisenlaiseen aikaan ei mielestäni milloinkaan täysin onnistunut. Toisessa ajassa hänkin oli liiaksi muiden kaltainen. Mutta, jos joku olisi kirjoittanut tuon runon ja tavoittanut sen tunnelman, hänetkin ehkä ymmärrettäisiin tänä päivänä väärin tai ei ainakaan aina oikein. Mennyttä aikaa on helpompi yksinkertaistaa kuin tätä päivää tai tulevaisuutta. Yhtä vaikeaa kuin on tajuta mitä tapahtuu todella, on tajuta se, mitä on tapahtunut todella.

Apu-lehdessä erinomaisia USA:n kirjeitä kirjoitteleva Sakari Määttänen piirsi joskus viime vuonna kuvan Väinö Leskisestä, jonka Määttänen oli tavannut Väiskin ollessa ulkoministerinä YK:n kokouksessa. Muistan tuon Määttäsen kolumnin lopun. Hän sanoi kaiken kaikkiaan Väiskin olevan stadin kundin, joka tahtomattaan saa hänet tuntemaan itsensä jälleen maalaispojaksi Imatralta ja ihailemaan - Tuohon voi tämäkin landelaispoika yhtyä.

Kirjoittaessaan aikoinaan muistosanoja tovereistaan, Unto Varjosesta, Jahvetti Kilpeläisestä, Penna Tervosta, Leskinen tapasi viljellä noissa yhteyksissä tiettyä symboliikkaa sisältänyttä ilmaisua, että pojille on kajahtanut viimeinen iltahuuto. Tuo iltahuuto on nyt kajahtanut ~~Väiskille~~ Väiskille itsellensäkin viimeisen kerran.

Pyydän, että nousemme ja hetken hiljaisuudella kunnioitamme "Stadin Kundin"muistoa.

Ryhmä 16.3. -72

Tiliasema 31.12.1971

Vastaavaa

Rahaa kassassa	545,94
Pankkitalletukset	12.940,28
Kalusto	2.900,-
Poisto 30 %	<u>870,-</u>
	2.030,-
	mk 15.516,22
	=====

Vastattavaa

Pääoma 1.1.1971	24.513,95
Pääoman vähennys	<u>8.997,73</u>
	mk 15.516,22
	=====

Kulut

Palkat	60.230,-
Sosiaaliturvamaksut	4.269,86
Apurahat ja lahjoitukset	2.430,60
Muut menot	19.184,83
Kaluston poisto	<u>870,-</u>
	mk 86.985,29
	=====

Tuotot

Valtionapu kansliamenoihin	62.400,-
Ryhmäverot	7.500,-
Ministeriverot	5.050,-
Poissaolosakot	2.506,-
Korkotulot	531,56
Tilikauden tappio	<u>8.997,73</u>
	mk 86.985,29
	=====

Dyhmä 16.3. -72

T i l i n t a r k a s t u s l a u s u n t o

Valittuina tarkastamaan Sos.-dem. Eduskuntaryhmän tilejä vuodelta 1971 olemme tehtävän saattaneet tänään päätökseen.

Tarkastuksemme tuloksena ilmoitamme seuraavaa:

Tilinavaus oli oikein laadittu ja perustui edellisen vuoden tilinpäätökseen.

Tuloista ja menoista esitettiin hyväksyttävät, ryhmän puheenjohtajan tarkastamat tositteet.

Kassa- ja pankkitilien saldot täsmäsivät.

Tilinpäätös oli oikein laadittu.

Ryhmän omaisuus oli riittävästi palovakuutettu.

Ryhmän ja sen toimikunnan kokousten pöytäkirjat olivat huolellisesti laadittu ja asianmukaisesti säilytetty.

Lisäksi saatoimme todeta, että ryhmän tilinpitoa on kertomusvuoden aikana hoidettu tunnollisesti ja huolellisesti, jonka vuoksi ehdotamme,

että tilinpäätös vuodelta 1971 hyväksytään ja että asianomaisille myönnetään vastuuvapaus vuoden 1971 asioiden ja tilin hoidosta.

Helsingissä 10 päivänä maaliskuuta 1972

Eelis Piltanen

Illegi Nikke

MUISTIO Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän toimikunnan kokouksesta, joka pidettiin Kesärannassa tiistaina 18.4.1972. Esillä keskustelussa olivat vähemmistöhallituksen toimintaan liittyvät kysymykset. Läsnä olivat puheenjohtajana Esko Niskanen sekä muina jäseninä Lyyli Aalto, Sinikka Laja-Vepsä, Matti Ahde, Meeri Kalavainen, Paavo Tiilikainen, Väinö Turunen, Jorma Rantala, Uki Voutilainen, Valdemar Sandelin sekä pääministerin sihteeri Pekka Korpinen ja ryhmän sihteeri Seppo Nevala.

I. Yleistä hallituspolitiikasta

Keskustelussa kosketeltiin varsin laajasti hallituksen tähänastista toimintaa ja oudoksuttiin sitä, ettei hallitus ole antanut esityksiä työlaainsäädännön alueelta, vaikka nämä kysymykset ovat olleet vuosia selvittelytyön alaisena. Samoin katsottiin, että esitys manttaalikuntalaitoksen lakkauttamisesta sekä kalastuslain muutos ("pilkkilaki") olisi poliittisesti merkittävinä uudistuksina saatava eduskunnan käsittelyyn.

Enemmistö keskusteluun osallistuneista asettui sille kannalle, että hallituksen olisi jo ennen eduskunnan kesälomalle lähtöä annettava esityksiä, joita voitaisiin kesän aikana käyttää esim. kunnallisvaalitaistelun aseina. Todettiin, että hallituksen kaatumisesta huolimatta esitysten käsittelyä voitaisiin jatkaa syksyllä eduskunnan ollessa jälleen koolla. Samalla kuitenkin korostettiin, että esitykset olisi valmisteltava huolellisesti niin, ettei niitä valiokuntakäsittelyssä jouduttaisi korjailemaan.

Erittäin tärkeänä toimikunta piti budjettiesityksen laatimista. Sosialidemokraattien kannalta tärkeitä uudistuksia olisi pyrittävä tällöin toteuttamaan mahdollisimman runsaasti. Budjetin julkistaminen "oikeaan aikaan" ennen kunnallisvaaleja muodostaisi käyttökelpoisen taisteluvälineen. Tähän tarjoutuisi mahdollisesti tilaisuus jo tämän kevään kuluessa annettavan lisätalousarvion yhteydessä.

Toimikunta kiinnitti erikoista huomiota hallituksen ja eduskuntaryhmän välisen yhteydenpidon tehostamiseen. Todettiin, että aikaisempien enemmistöhallitusten aikana yhteistoiminta on sujunut joustavammin kuin nyt oman hallituksen toimintakautena. Eräänä

ratkaisuvaihtoehtona tuotiin esille menettely, jonka mukaan kukin ministeri esittelisi vuorollaan ryhmälle hallinnonalansa tulevia uudistussuunnitelmia.

Puheenjohtaja ilmoitti keskustelleensa pääministerin kanssa eräiden komiteoiden nimittämistä, jotka ryhmän sisällä ovat herättäneet katkeruutta. Toimikunta katsoi, että tulevissa nimityksissä olisi ehdottomasti huomioitava mm. ryhmän ikärakenne oikeudenmukaisella tavalla. Näin etenkin sen vuoksi, koska ryhmä on omalta osaltaan pyrkinyt tasapuolisiin ratkaisuihin valintoja suorittaessaan.

Lopuksi keskusteltiin vähemmistöhallituksen toimintakauden pituudesta. Välikysymysmahdollisuuden todettiin olevan jatkuvasti esillä, mutta tämän ei saisi estää hallitusta antamasta hallitusohjelman mukaisia esityksiä. Toimikunta katsoi, ettei esityksistä kannattaisi tehdä luottamuskysymystä.

II Eläketurvan kehittäminen

Toimikunta lausui ihmettelynsä sen vuoksi, ettei hallitus ole ryhtynyt hallitusohjelman mukaiseen "kiireelliseen selvitystyöhön eläkejärjestelmien järkevää ja oikeudenmukaista kehittämistä varten. Tämän työn aloittamista toimikunta piti välttämättömänä. Samalla todettiin, että sosiaaliturvan kehittäminen saattaa kohdata vaikeuksia, koska puolueelta puuttuu selvä eläkepoliittinen kokonaisohjelma.

Käsitellessään Kelan johtajakysymystä toimikunta piti valitettavana asian ympärillä tehtyjen sopimusten epäselviä vaiheita. Puolueen johdon olisi jo aikaisemmassa vaiheessa tullut puuttua keskustapuolueen viivyttelyyn ja taktikointiin. Toimikunta katsoi olevan välttämätöntä, että Sumun jättämä paikka täytetään välittömästi ilman mitään nippuratkaisua.

Keskustelussa kävi ilmi, että toimikunnan jäsenet pitivät aiheellisenä hallituksen suunnitelmia vaikeimmassa asemassa olevien eläkkeensaajien toimeentuloturvan parantamiseksi. Kuitenkin katsottiin että tukilisien korotus 20 markalla on tässä vaiheessa riittämätön.

IV Muut esillä olleet asia

Keskustelussa todettiin, että vähemmistöhallituksen toimikautena olisi kaikki mahdollisuudet siirtää aluepoliittisten asioiden harrastuksen painopistettä keskustapuolueen taholta sosialidemokraattiseen suuntaan. Keinoina voisivat olla esim. Pohjois-Suomen

tutkimuslaitoksen toiminnan aloittaminen, teollisuuskylien perustaminen sekä Tornion terästehdäshankkeen toteuttaminen. Myös rautateiden paikallisliikenteen laajoista supistamishankkeista olisi syytä luopua. Samoin tuotiin esille ajatus paikkakuntakalleusluokituksen tarkistamisen vaikutuksista kehitysalueiden elinkeinoelämään.

Toimikunta totesi olevan välttämätöntä ryhtyä toimenpiteisiin oman asuntopedun verotukseen liittyvien epäkohtien oikaisemiseksi. Samoin kiinnitettiin huomiota katujen kunnossa- ja puhtaanapidosta aiheutuviin kustannuksiin, joiden siirtämistä kunnille olisi harkittava.

Lakiesitys lasten päivähoidosta olisi saatava eduskuntaan ensi tilassa.

Maatalouden tuloverotuksen epäkohtien johdosta on ryhdyttävä toimenpiteisiin lainsäädännön korjaamiseksi.

Lääninhallinnon uudistamista on kiirehdittävä, ja kuntauudistus toteutettava.

Hallituksen on ryhdyttävä valmistelemaan muutosesitystä täysikäisyysikärajan alentamiseksi. Nuorisotoiminnan tehostamiseksi on saatava laki valtakunnallisista nuorisojärjestöistä.

Pöytäkirja 27.4. - 72

Ahti Fredriksson 27.4.1972

Työlainsäädäntöä koskevia lakiesityksiä, asetuksia, valtioneuvoston ja sosiaali- ja terveysministeriön päätöksiä:

Virkamieshallitus:

- 18.2.1972 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työtuomioistuinten ja laiksi leimaverolain muuttamisesta.
- 23.2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työntekijäin yleisestä irtisanomissuojasta ja laiksi työsopimuslain muuttamisesta.

Työväenhallitus:

- 2.3. Valtioneuvoston päätös työturvallisuuslain soveltamisesta pulttipistooleihin ja niiden tarkastukseen.
- 3.3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työntekijäin vuosilomasta annetun lain muuttamiseksi (4 viikon vuosiloma). Eduskunta hyväksynyt 11.4.1972.
- 10.3. Asetus nuorten työntekijäin käyttämisestä vaarallisiin töihin.
- 23.3. Valtioneuvoston päätös alusten lastauksessa ja purkauksessa noudatettavista järjestysohjeista sekä asetus näiden ohjeiden soveltamisesta eräisiin satamiin. (Voimaan 1.7.1972).

- 14.4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merimiesten palvelu- ja opintotoiminnasta.
- 21.4. Sosiaali- ja terveysministeriön antamat ohjeet työpaikan ilman epäpuhtauksien enimmäispitoisuuksista.
- 21.4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työsuojeluhallinnosta. *Tiedustelu Söderman*

Tulossa:

- Toukokuussa annetaan esitys laiksi työsuojeluvalvonnasta.
- 15.5. luovuttaa työnsä työryhmä, joka on valmistellut lain muotoon Tieliikenteen työolokomitean mietinnön. Lakiesitys valmistuu niin pian kuin teknillisesti on mahdollista.
- Toukokuun ensimmäisellä viikolla aloittaa työnsä toimikunta valmistelemaan kotitalouden työaikalakia.
- Lastenpäivähoitolaki annetaan vielä toukokuun aikana.

Naisten yötyötä koskeva lakiehdotus annetaan eduskunnalle toukokuussa.

Ryhmä 7.8. -72

Särkikangas }
Rantamäki } OOST

MA

Eino Ahokas
Seppo Partinen

Mari-Liisa Ruuska } Mukos
Raimo Ruuska

Urho Ervasti } PT
Esko Leipälä

Lasse Lappinen vt. puuroht.

Lauri Ukkola Hankipudas

Jaan

Vosuri pualtaa

Kariuki Matthi-Akela

Mikkonen

rva Poljonen

J U L K I L A U S U M A

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kesäkokouksesta
7.8.-72 Oulun kaupunginvaltuuston istuntosalissa

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä, sosialidemokraattiset ministerit sekä poliittiset sihteerit lausuvat parhaat kiitoksensa Oulun ja Lapin läänin lukuisten paikkakuntien ihmisille siitä aktiivisuudesta, joilla he sunnuntaisen puhekierroksen yhteydessä esittivät sekä omien paikkakuntiensa että kehitysalueiden ongelmia yleensä. Kansalaisilta suoraan saadut t e r v e i s e t muodostavat hyvän pohjan kehitysaluepolitiikkaa sivuavien kysymysten käsittelylle eduskuntaryhmässämme.

Maassamme harjoitetun kehitysaluepolitiikan porvarillisuus on selvästi havaittavissa siinä, ettei alueellisen eriarvoisuuden todellisiin syihin ole puututtu, niinkuin puoluekokouksemme Tampereella hyväksymässä aluepoliittisessa ohjelmassa vaaditaan. Maastamme puuttuu edelleenkin aluepoliittinen kokonaisuunnittelu ja esimerkiksi yksityinen talouselämä toimii aluepoliittisista näkökohdista piittaamatta. Vain valtiojohtoisen teollisuuden sijoittumisessa on kehitysaluepoliittisia näkökohtia otettu huomioon, mutta niidenkin työllistävä vaikutus on jäänyt valitettavan vähäiseksi.

Kehitysalueiden nuorison ammattikoulutusmahdollisuuksia on nopeasti tehostettava. Harjoitetun virheellisen kunnallisen politiikan seurauksena löytyy sellaisia alueita, joilla vain 25 % halukkaista mahtuu ammattikouluun ja 75 % jää kokonaan vaille ammatillista koulutusta.

Eduskunnassa poliittisen pelin uhrina paikalleen pysähtynyt hallituksen esitys kehitysalueiden kuljetustukijärjestelmän aikaansaamisesta on toteutettava heti eduskunnan syysistuntokauden alkaessa. Hallituksen on samoin tarkoin selvitettävä kysymys polttoaineen samanhintaisuudesta koko maassa. Tämä on eräs kehitysalueiden asukkaita eniten tällä hetkellä askarruttava ja alueellista eriarvoisuutta ylläpitävistä epäkohdista.

Eduskuntaryhmä kiinnittää vakavaa huomiota huonontuneeseen työllisyystilanteeseen. Työttömyydenkin seuraamukset tunnetaan erityisen raskaana juuri maamme kehitysalueilla. Työllisyyden turvaamiseen osoi-

tettavien määrärahojen lisäämisen yhteydessä on nopeasti selvitettävä kysymys asuntotuotantomäärärahojen ylimääräisen jaon aikaan saamisesta vielä tämän syksyn aikana.

Eduskuntaryhmä käsitteli hallituskysymystä kokonaisuudessaan ja antoi neuvottelijoilleen valtuudet jatkaa yhdessä puoluetoimikunnan kanssa selvittelyjä enemmistöhallituksen muodostamiseksi. Erityisesti eduskuntaryhmä vaatii talouspoliittisen ja valtiontaloudellisen kokonaisselvityksen suorittamista käytävien neuvottelujen pohjaksi. Voimakkaasti esillä olleita irrallisia kysymyksiä niinkuin esimerkiksi EEC-kysymystä tai eduskunnan hyväksymää eläkepakettia on mahdollista realistisesti tarkastella vain tällaisen kokonaisselvityksen valossa. Ryhmä katsoo voivansa ratkaista kantansa sekä hallituskysymyksen kokonaisuudessaan että erilliskysymyksiin vasta sitten, kun mahdollisen hallituksen toimintaedellytykset on kestävällä tavalla etukäteen selvitetty ja tarvittavat toimenpiteet yhteisesti hyväksytty.

SDP

SOSIALIDEMOKRAATTINEN
EDUSKUNTARYHMÄ
HELSINKI
PUH. 440 051

24.8.1972

Ryhmä

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä pitää tärkeänä poliittisen enemmistöhallituksen muodostamista.

Ryhmä korostaa erityisesti hintavalvonnan tärkeyttä ja eläkeläisten edun turvaamista oikeudenmukaisella tavalla.

EEC-kysymyksestä eduskuntaryhmä toteaa, ettei hallitusohjelmassa EEC-kysymystä käsittelevä kohta vielä täytä puoluekokouksen asettamia edellytyksiä. Ennen mahdollista allekirjoittamista on asiaan kokonaisuudessaan palattava.

Dyhmä 24. 8. -72

Eriävä mielipide

Katsomme, että sos.-dem. hallitusneuvottelijaryhmän esitys hallitusohjelmaksi 18.8.1972 ei suhtautumisessaan EEC-vapaakauppasopimuksen mahdolliseen vahvistamiseen noudata SDP:n puoluekokouksen kantaa. Puoluekokouksen asettamat ehdot EEC-vapaakauppasopimuksen vahvistamiseksi ovat vähimmäisvaatimuksia niiden työväestölle haitallisten seuraamusten torjumiseksi, jotka ovat tiedossamme, mikäli EEC-vapaakauppasopimus solmitaan, eikä niistä ole mahdollista tinkiä vähääkään.

Yhteistyöhallitusta tärkeämpi tavoite tällä hetkellä on riittävän tiukkojen ehtojen asettaminen EEC-sopimuksen haittojen torjumiseksi.

Ryhmäkokoukselle tänään esitetty hallitusohjelmaesitys on vesittänyt puoluekokouksen päätöksen mahdollisen EEC-vapaakauppasopimuksen ehdoista niin selvästi porvarilliseen suuntaan, ettemme katso olevan mahdollista jatkaa hallitusneuvotteluja tältä osin esitetyn ohjelman pohjalta.

Helsingissä 24 päivänä elokuuta 1972

Tellervo M. Koivisto

Tellervo M. Koivisto

Leo Kohtala

Leo Kohtala

Tiivistelmä

pääministeri, toveri Kalevi Sorsan
ajankohtaiskatsauksesta sos.-dem.
eduskuntaryhmälle 28.9.1972

EEC; toimikunnat

1. Ulkoministeriö on asettanut kaksi ns. EEC-toimikuntaa. 15.9.1972 asetetun toimikunnan tehtävänä on perehtyä Suomen ja Euroopan Talousyhteisön sekä Suomen ja Euroopan Hiili- ja teräsyhteisön välillä 22.7.1972 parafoituihin sopimuksiin ja niiden solmimisen tai solmimatta jättämisen mahdollisia vaikutuksia koskeviin tutkimuksiin, jotta toimikunta voisi muodostaa itselleen käsityksen eri vaihtoehtojen vaikutuksista Suomen talouden kasvumahdollisuuksiin, erityisesti työllisyyteen ja kehitysaluepolitiikkaan sekä maatalouteen ja pienteollisuuteen.

Tämä toimikunta perehtyy myös parafoitujen sopimusten ja Suomen muiden kansainvälisten sopimusten väliseen suhteeseen sekä siihen, miten näiden sopimusten toteuttaminen ehkä vaikuttaisi Suomen mahdollisuuksiin kehittää ulkomaankauppaansa niiden maiden kanssa, jotka ovat laajenevan EEC:n ulkopuolella.

Toisen 25.9.1972 asetetun toimikunnan on selvitettävä, minkälaisin sopimusjärjestelyin maataloustuotteittemme vientimahdollisuuksien jatkuminen voitaisiin turvata Euroopan markkinatilanteen muuttuessa.

Ensiksi asetetussa, laajemmassa toimikunnassa ovat edustettuina kaikki eduskuntapuolueet, etujärjestöt ja asianomaiset viranomaiset. Toimikuntien on saatava työnsä valmiiksi lokakuun 20. päivään mennessä.

EEC; tilanne Norjan kansanäänestyksen jälkeen

2. Suomen parafoiman vapaakauppasopimuksen kannalta Norjan kansanäänestyksen tuloksella ei ole suoranaista merkitystä - kuten tunnettua, suurin osa norjalaisista äänestäjistä asettui vastustamaan maan liittämistä Euroopan Talousyhteisöön.

Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan kansojen keskinäinen riippuvuus ja vuorovaikutus on kuitenkin jo pitkään todettu Pohjois-Euroopan kansainvälistä tilannetta vakaannuttavaksi tekijäksi. Tältä pohjalta luonnollisesti Norjan kansanäänestyksen tuloksella, joka on ohjetta antava maan suhteiden järjestämisessä Euroopan ja Talousyhteisöön, on merkitystä myös Suomen kauppapoliittiselle asemalle. Ottaen

huomioon Euroopan Talousyhteisön jäsenyyden luonteen, Norjan kansanäänestyksen tulos ja sen seurauksena syntyvät päätökset nostavat uudessa valossa harkittaviksi mahdollisuudet kehittää Pohjoismaiden keskinäisiä suhteita. Mikäli Norja päätyy suhteissaan Talousyhteisöön saman suuntaisille linjoille Ruotsin kanssa, syntyy myös tarve selvittää Pohjoismaiden keskinäisen taloudellisen yhteistyön näkymiä.

Kansaneläkkeet; lakiesitys

3. Huomenna perjantaina annetaan eduskunnalle hallituksen esitys kansaneläkelain sekä kansaneläkkeeseen suoritettavasta tukilisästä ja asumistuesta annetun lain muuttamisesta. Hallitus ehdottaa siinä kansaneläkkeen tukiosan tulorajojen tekemistä kuntamuodosta riippumattomiksi ja saman suuruisiksi kuin nykyisin kalleimmassa kuntaryhmässä, tukilisän täyden määrän korottamista 57 markalla kuukaudessa, asumiskustannusten ylärajan korottamista, asumistuen tulovähennyksen lieventämisestä, tukilisän ja asumistuen ankaran tulosidonnaisuuden lieventämisestä ja eräitä muita muutoksia.

Eläkeuudistuksen päätavoite on vanhusten ja työkyvyttömien toimeentulotason nostaminen sille vähimmäistasolle, joka palkansaajille on turvattu vähimmäispalkkajärjestelmän avulla. Hallituksen ehdottamat muutokset vaikuttaisivat kaikkiaan yli 500 000 eläkkeeseen, joukossa uudet sekä rintamamieseläkkeet.

Lisäkustannukset 317 milj. mk jakautuisivat siten, että Kansaneläkelaitoksen osuus olisi 276 (+hallintomenojen lisäys 4 milj. mk), valtion 29 ja kuntien 12 milj. markkaa.

Parannukset kansaneläkkeisiin tulisivat voimaan 1.7.1973.

Kansanedustajien vaalilain tarkistaminen

4. Kansanedustajien vaalilain tarkistaminen on ollut esillä hallituksen iltakoulussa. Pohdittavana on ollut kaksi pääkysymystä: olisiko lakiin lisättävä erityisiä säännöksiä puolueiden menettelystä ehdokkaita asetettaessa sekä aiheutuisiko näiden säännösten noudattamatta jättämisestä varsinaisia seuraamuksia. Asiaa tutkineen poliittisen komitean mielestä ehdokasasettelun tulisi periaatteessa tapahtua pakollisen jäsenäänestyksen pohjalta, ja tämä ajatus on hyväksytty useimmilla tahoilla. Edelleen on päädytty siihen, että säännösten noudattamatta jättämisestä ei koituisi mitään varsinaisia seuraamuksia. Sen sijaan tutkitaan, voisiko oikeusministeriö antaa puolueille tarkempia menettelyohjeita sekä voitaisiinko Suomessa soveltaa vastaavia ulkomaisia järjestelmiä ehdokas-

asettelun lainmukaisuuden varmistamiseksi. Muutosehdotusta valmistellaan oikeusministeriössä, jonka jälkeen asiassa kuullaan puolueita.

Kehitysalueiden kuljetustuki

5. Kehitysalueiden kuljetustuesta on muutamaan otteeseen keskusteltu hallituksen piirissä. Yleinen mielipide näyttää asettuvan eduskunnassa olevan hallituksen esityksen taakse. Asiassa on kuitenkin vielä jonkin verran jatkettava selvitystyötä aluepoliittisessa ministerivaliokunnassa.

Kehitysalueiden hintatuki

6. Tällä viikolla tehtiin iltakoulussa periaatepäätös kehitysalueiden hintapoliittisen erityistuen jakamisesta. Jaettavasta määrästä 30 milj. markasta saavat maidon hintatukena 26 milj. mk Lapin, Oulun, Pohjois-Karjalan ja Kuopion läänin sekä eräiden Keski-Suomen ja Vaasan läänin kuntien ja eräiden saaristokuntien maidontuottajat.

Maidon ja kotivoin hintatuki samoin kuin lehmänpitopalkkiot suoritetaan porrastettuina. Lypsylehmien pitopalkkioita maksetaan 4 milj. mk Lapin lääniin.

Maatalous; ylijäämäpulmat, punahome

7. Tällä hetkellä ei ole näköpiirissä ylijäämäpulmia. Neuvostoliittoon saadaan syksyn kuluessa ilmeisesti toimitetuksi kaikki käytettävissä oleva ylijäämävilja sekä noin 10 milj. kg voita ja myös joitakin määriä kananmunia ja maitojauhetta.

Maatalouden vientitukeen on tänä vuonna tähän mennessä käytetty budjetissa tarkoitukseen olevat määrärahat, yhteensä 319 milj. mk. Määrärahojen ylityksiä on myönnetty lisäksi noin 129 milj. markkaa.

Maidon tuotannon arvioidaan ensi vuonna edelleen kasvavan, joskin hieman vähemmän kuin kuluvana vuonna. Juuston ja lihan viennin tarpeen arvioidaan pysyvän likimain samoina kuin tänä vuonna. Vuoden 1972 viljasadon sijoituksesta ei voida vielä tehdä varmoja päätelmiä. Ennakkotiedot kuitenkin viittaavat ylijäämiin.

Muutamilla alueilla viljassa esiintyneen punahomeen myrkyllisyyttä tutkitaan parhaillaan toimikunnassa. Samalla pyritään selvittämään, missä määrin ja mihin tarkoituksiin tällaista viljaa voitaisiin käyttää.

SDP

SOSIALIDEMOKRAATTINEN
EDUSKUNTARYHMÄ
HELSINKI
PUH. 440 051

14.12.1972

Ryhmä

Paasion johtama vähemmistöhallitus antoi elokuussa eduskunnalle esityksen työaikalain säännösten täydentämisestä moottoriajoneuvon kuljettajan työaikaa koskevilla säännöksillä. Lakiehdotus sisältää yksityiskohtaiset säännökset mm. pisimmästä vuorokautisesta ja pisimmästä yhtämittaisesta työajasta. Se merkitsee näin ollen ensimmäistä askelta tieliikenteen työoloja koskevan lainsäädännön uudistamisessa.

Sosialidemokraattinen Eduskuntaryhmä vaatii esityksen kiireellistä käsittelyä ja sen hyväksymistä hallituksen esittämässä muodossa. Ryhmän mielestä on välttämätöntä, että ammattimaisen auto liikenteen palveluksessa toimivat työntekijät saatetaan työaikoja koskevissa kysymyksissä tasavertaiseen asemaan muiden työntekijäryhmien kanssa. Kehitysalueiden yritystoiminnan kehittämisedellytykset on luonnollisesti pyrittävä turvaamaan, mutta se ei saa tapahtua työntekijöiden terveyden ja liikenneturvallisuuden kustannuksella.

SOSIALIDEMOKRAATTISEN
EDUSKUNTARYHMÄN
PÖYTÄKIRJAT 1972

RULLA 329

LOPPU

KUVANNUT

MONIKKO

1990